

Top 10 Hoogtepunten van Schotland

Welkom in Schotland.....	5
Schotland verkennen.....	6
Hoogtepunten van Schotland.....	10
Edinburgh Castle.....	12
De Royal Mile.....	14
Scottish National Gallery.....	16
National Museum of Scotland....	18
Kelvingrove Art Gallery and Museum.....	20
Riverside Museum.....	22
Het eiland Skye.....	26
Loch Ness en de Great Glen.....	28
Glencoe.....	30
Culzean Castle.....	32
De Cairngorms.....	34

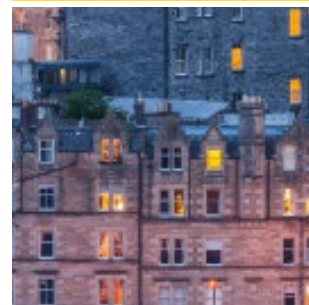
De Top 10 van alles

Historische momenten.....	38
Tradities van de Hooglanden.....	40
Kastelen.....	42
Lochs.....	44
Munro's.....	46
Wandelroutes.....	48
Mooie tochten.....	52
Parken en tuinen.....	54
Eilandattracties.....	56
Golfbanen.....	58
Whiskystokerijen.....	60
Schotland zonder portemonnee.....	62
Schotland voor kinderen.....	64
Verborgene pareltjes.....	66
Eten in Schotland.....	68
Culturele evenementen.....	70

Schotland van streek tot streek

Edinburgh.....	74
Zuid-Schotland.....	84
Ten noorden en oosten van Edinburgh.....	90
Glasgow.....	96
Ten noorden en westen van Glasgow.....	102
Grampian en Moray.....	108
De Schotse Hooglanden.....	116
Eilanden voor de westkust.....	122
Het uiterste noorden.....	128

Wegwijs in Schotland

Vervoer naar en in Schotland.....	136
Praktische informatie.....	138
Accommodatie.....	144
Register.....	152
Dankbetuiging.....	158

Binnen de Top 10 zegt een positie niets over
kwaliteit of populariteit. Alle items zijn wat dat
betreft geheel gelijkwaardig.

Vorkant en rug *Dunure Castle aan de kust
van South Ayrshire, Schotland*
Achterkant *Uitzicht over het historische
centrum van Edinburgh vanaf Calton Hill*
Titelblad *Kleurige huizen aan de haven van
Tobermory op het eiland Mull*

**De informatie in deze Capitoel Top 10
Schotland wordt regelmatig gecontro-
leerd en aangepast.** Alles is in het werk
gesteld om ervoor te zorgen dat de informa-
tie in dit boek bij het ter perse gaan zoveel
mogelijk is bijgewerkt. Gegevens zoals tele-
foonnummers, openingstijden, prijzen, expo-
sities en reisinformatie zijn echter aan
veranderingen onderhevig. De uitgever is
niet aansprakelijk voor consequenties die
voortvloeien uit het gebruik van dit boek.

Welkom in Schotland

Glinsterende *lochs*, stille *glens*, romantische kastelen, afgelegen eilanden, uitbundige festivals, whisky en golf. De geboortestreek van 'Rabbie' Burns en Harry Potter is een trotse natie, en geen wonder: Schotland wekt al eeuwenlang de hartstocht van kunstenaars en avonturiers. Deze Top 10-gids zal u vast inspireren.

Het is misschien klein, maar slechts weinig landen evenaren Schotlands mix van landschapsschoon en cultureel erfgoed. Wat is romantischer dan een tocht over zee naar het **eiland Skye**, ontroender dan de plek van het **Glencoe**-bloedbad of opwindender dan u met de menigte mee te laten voeren tijdens het wereldberoemde **Edinburgh International Festival**? En wat is spannender dan visseren te ontdekken in het **Cairngorms National Park**, uit te kijken naar het monster 'Nessie' bij **Loch Ness**, of het sprookjesachtige **Glamis Castle** te verkennen – dat naar verluidt vol spoken zit?

Schotland trekt al heel lang waaghalzen, die een munro willen 'meepikken' of over de **West Highland Way** willen lopen. Toch worden de rustige activiteiten ook geprezen, zoals dolfinsspotten op de Moray Firth of wandelen langs de exotische flora in de **Inverewe Garden**. De culturele attracties zijn al even gevarieerd: impressionistische schilderijen en het schaap Dolly in Glasgow; de musea van Edinburgh; victoriaanse industrie in de historische straten van **New Lanark** en Vikinggraffiti in **Maeshowe** op Orkney.

Of u nu voor een weekend of een hele week komt, in deze Top 10-gids vindt u het beste wat Schotland te bieden heeft, van de mysterieuze **Rosslyn Chapel** tot het machtige **Edinburgh Castle**. De gids geeft volop tips over gratis uitjes en manieren om de drukte te vermijden, plus elf gemakkelijke voorbeeldroutes die u langs een aantal bezienswaardigheden voeren. Voeg daarbij de inspirerende foto's en gedetailleerde kaarten en u hebt een ideale reisgids in handen. **Geniet van de gids en geniet van Schotland.**

Van boven met de klok mee: haven van Portree, Skye; Schotse dansers; Greyfriars Bobby, Edinburgh; Rua Reidh Lighthouse, bij Gairloch aan de noordwestkust; Falkirk Wheel; vee op de Hooglanden; het Schotse parlement, Edinburgh

TOP 10 ★ Edinburgh Castle

Dit kasteel domineert de skyline van de stad sinds de 12de eeuw; het is een nationaal icoon en terecht een van de populairste attracties van het land. In de Schotse oorlogen draaide alles om het bezit van Din Eidyn, 'de burcht van Eidyn', waaraan Edinburgh zijn naam ontleent. De functies als koninklijk paleis, kazerne, gevangenis en parlamentsgebouw hebben het kasteel mede gevormd. Hier bevinden zich de kroonjuwelen en de befaamde Stone of Destiny.

1 Gatehouse en Portcullis Gate

Het poorthuis werd in 1886–1888 voornamelijk gebouwd als verfraaiing. De twee bronzen beelden zijn van William Wallace en Robert the Bruce (blz. 102–103). De oorspronkelijk ingang was via de vervaarlijke Portcullis Gate uit ca. 1574.

2 Great Hall

Het opvallendste kenmerk van deze zaal (**onder**) is het bintbalkendak ondersteund door kraagstenen. Neem de tijd om al het betoverende houtsnijwerk te bestuderen. Het rond 1500 gebouwde houten dak is het oudste, en wellicht ook het mooiste, van Schotland.

Edinburgh Castle

3 Argyle Battery

Het noordelijkste bolwerk van het kasteel biedt een spectaculair uitzicht. Mis de One O'Clock Gun niet, die hier elke dag, behalve op zondag, wordt afgeschoten uit een enorme 25-ponder.

4 Kroonjuwelen en de Stone of Destiny

De oudste Britse kroonjuwelen liggen hier al sinds ca. 1615. Maar de legendarische Stone of Destiny is hier pas sinds 1996 (zie kader).

5 Scottish National Memorial

Het National War Memorial (**rechts**) gedenkt alle Schotse oorlogsdoden sinds 1914. Buiten ziet u een sculptuur van een feniks, symbool van de overlevende geest.

7 St. Margaret's Chapel

Dit charmante gebouwtje is het oudste overgebleven deel van het middeleeuwse kasteel. Het zou gebouwd zijn door David I (1124–1153) ter ere van zijn heilige moeder en is nog steeds in gebruik. Het bevat enkele mooie gebrandschilderde ramen (**links**).

8 Royal Palace

Hier beviel in 1566, in een kleine ruimte, Mary, Queen of Scots, van James VI, de eerste koning van Schotland én Engeland.

9 Governor's House

Dit elegante en fraaie huis kan alleen van buiten worden bekeken, aangezien het nog steeds gebruikt wordt voor plechtigheden.

10 Mons Meg

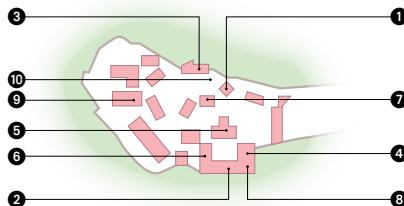
Dit ontzagwekkende kanon (**onder**) staat nu voor St. Margaret's Chapel. Het werd in 1449 gebouwd in België en kon een stenen bal van 150 kg 3,5 km wegschieten – een technologisch hoogtepunt in de middeleeuwen.

6 Gevangenis

In de 18de en 19de eeuw zaten in de gewelven van het kasteel Franse krijgsgevangenen. Hun graffiti is nog te zien, net als de voorwerpen die ze maakten, zoals beenderverf voor valse bankbiljetten.

Plattegrond van het kasteel

STONE OF DESTINY

Volgens de mythe rond de Stone is dit de steen die Jakob als kussen gebruikte toen hij droomde van de ladder met engelen naar de hemel (Genesis 28). Eeuwenlang werd hij bewaard in Scone Palace, bij Perth (blz. 92), en gebruikt als troon voor Schotse koningen tot Eduard I in 1296 binnenviel en de steen mee terug naar Engeland nam. 700 jaar lag hij onder de troon in Westminster Abbey, totdat hij in 1996 werd teruggebracht naar Schotland.

VOOR DE TOERIST

Kaart M4 ■ Castle Hill, Edinburgh, EH1 2NG
■ 0131-2259846 ■ www.edinburghcastle.gov.uk

Open 1 april–30 sept. dag. 9.30–18.00 uur; 1 okt.–31 maart dag. 9.30–17.00 uur; toegang tot 1 uur voor sluiting ■ Gesloten Eerste en Tweede Kerstdag ■ Rondleiding elke 30 min.

Entree £ 17; met korting £ 13,60; kinderen £ 10,20

■ De officiële rondleidingen zijn prachtig, geestig en informatief. U kunt ook een meertalige audiotour nemen, en alles in eigen tempo en volgorde bekijken.

■ Hoewel er een grote verscheidenheid aan etenswaren te krijgen is aan de Royal Mile, vlak buiten het kasteel, zijn de mogelijkheden binnen beperkt tot de Tea Rooms of het Redcoat Café.

TOP 10 Lochs

1 Loch Trool Kaart H4

Een betoverend loch in een bos, in een vaak vergeten uithoek van Schotland, gekenmerkt door een prachtige wildernis. Langs de loch liggen wandelpaden, die onderdeel zijn van de lange Southern Upland Way (blz. 48). Aan de oostkant is een gedenksteen voor Robert the Bruce, koning van de Schotten van 1306 tot zijn dood in 1329.

2 Loch Maree Kaart C3

U komt langs deze loch als u de Inverewe Gardens (blz. 55) bezoekt. Loch Maree ligt prachtig tussen imposante bergen en is een populaire vislocatie naast een natuurreservaat. Er zwemmen weleens edelherten naar de groep beboste eilandjes in het midden, die daar dan tijdelijk verblijven.

Loch Maree

3 Loch Katrine Kaart F4

Deze beroemde inspiratiebron voor het gedicht *The Lady of the Lake* van sir Walter Scott is een pareltje in het gebied dat bekendstaat als de Trossachs. Het meer maakt nu deel uit van het National Park met Loch Lomond, maar hier is het een en al rust vergeleken met die andere. Een boottocht is sterk aanbevolen hier – de *SS Sir Walter Scott* (natuurlijk) doet het hier al meer dan een eeuw.

4 Loch Awe Kaart F3

Een lange strook water kronkelt tussen beboste heuvels. De magnifieke ruïnes van Kilchurn Castle (gebouwd in 1440) getuigen hier van het stormachtige verleden van de Campbell-clan. Neem de zuidelijke weg voor het mooiste landschap en haast u niet. Dichtbij ligt de in onbruik geraakte ijzergieterij van Bonawe.

Loch Awe

5 Loch Tummel Kaart E4

Koningin Victoria hield erg van deze kleine, glinsterende loch; haar favoriete plek aan de noordkant was bij

Loch Tummel

Queen's View. Het uitzicht naar de verre piek van Schiehallion is schitterend, in de herfst bekrond met uitgestrekte kleurige bossen. Neem de zuidelijke weg voor de beste picknickplekken bij de loch, en maak ook zeker een wandeling in de rivierkloof bij het naburige Killiecrankie.

6 Loch Ness Kaart D4

Dit is wellicht de aansprekendste loch van Schotland, die vooral trekt vanwege het landschapsschoon van de Great Glen, Urquhart Castle en de nog altijd onverklaarde waarnemingen van monster Nessie (blz. 28–29).

7 Loch Lomond Kaart F4

Dit is het grootste zoetwateroppervlak van Schotland, en zijn schoonheid wordt bezongen in literatuur, liederen en legenden. Het maakt

deel uit van Schotlands eerste National Park, samen met de Trossachs, en heeft prachtige eilandjes, indrukwekkende bergen en vrijetijdsfaciliteiten aan de oever.

8 Loch Morar Kaart E3

Deze rivaal van Loch Ness is met ruim 300 m het diepste meer van Schotland en had lange tijd zijn eigen monsterlegende: Morag (schijnbaar identiek met Nessie). Morar is goed bereikbaar, maar wordt niet veel bezocht, omdat de oevers niet toegankelijk zijn per auto, waardoor u er juist mooi kunt wandelen. Dichtbij liggen spectaculaire stranden – de White Sands of Morar.

9 Loch Torridon Kaart D3

Deze magnifieke zeeloch doet denken aan een Noorse fjord. De muur van rode zandstenen bergen in het noorden trekt bergwandelaars, en vanaf de toppen kunt u helemaal van Cape Wrath naar Ardnamurchan kijken. Een heerlijke wandeling brengt u van Diabeg naar Inveralligin, met een reeks verfrissende lochans (meertjes) waarin u bij warm weer kunt zwemmen.

10 Loch Skeen Kaart G5

Deze verborgen schat ligt aan het eind van een betoverende wandeling en is een kleine loch hoog in de woeste heuvels. De wandeling ernaartoe klimt steil langs de spectaculaire waterval Grey Mare's Tail (het is gevaarlijk om van het pad af te gaan). Het bezoekerscentrum bij de waterval heeft een camera gericht op een slechtvalkennet.

OP TO 10 Ten noorden en oosten van Edinburgh

Twee uur rijden vanaf het centrum van Edinburgh en u bent ofwel in het majestueuze Hooglandenslandschap van Perthshire of in het rijke boerenland van Fife, met langs de kust leuke dorpjes. Dit deel van Schotland is overduidelijk het diversst, met beroemde kastelen, abdijen, schepen, bruggen, wildreservaten en golfbanen, allemaal gemakkelijk bereikbaar met de auto. Golf is Schotlands grootste sporttraditie en is hier zeer aanwezig – met name in St. Andrews, de geestelijke bakermat van de sport. De vele kastelen en paleizen getuigen van de voortdurende aantrekkingskracht van deze charmante en fotogenieke regio.

Bijzondere cottages in Culross

TEN NOORDEN EN OOSTEN VAN EDINBURGH

Blair Castle in Perthshire

1 Culross

Kaart F5 ■ Paleis: 01383-720999 ■ www.nts.org.uk ■ Open april, mei en sept. za-ma 11.00-17.00 uur; juni-aug. dag. 11.00-17.00 uur; okt. za-ma 12.00-16.00 uur; tuin is langer open

Wat ooit een bloeiend dorp met mijnen, ijzergieterijen en handelsbetrekkingen met de Lage Landen was, raakte in de 18de en 19de eeuw in verval. De restauratie begon in de jaren dertig en nu toont het plaatsje een schitterende herleving van de 16de- en 17de-eeuwse bloeitijd.

2 Dunfermline Abbey en Palace

Kaart F5 ■ Dunfermline ■ 01383-724586 ■ www.dunfermlineabbey.co.uk ■ Open april-okt. ma-za 10.00-16.30, zo 14.30-16.30 uur ■ Niet gratis

Deze in de 11de eeuw door koningin (later heilige) Margaretha (*blz. 13*) gestichte abdij heeft een 12de-eeuws romaans schip. Dit was de begraafplaats van Robert the Bruce – zonder zijn hart, dat op zijn verzoek werd meegenomen op een kruistocht naar het Heilige Land. In 1818 werd hier een skelet gevonden met de hartkamer opengesneden; op de plek is een plaquette ter ere van de held van de Slag bij Bannockburn (*blz. 38*).

3 Blair Castle

Kaart E4 ■ Blair Atholl ■ 01796-481207 ■ www.blair-castle.co.uk ■ Open april-okt. 9.30-17.30 uur ■ Niet gratis

Dit schitterende kasteel is de voorouderlijke zetel van de hertogen van

Atholl. Het dateert uit 1269 en is in de loop der eeuwen uitgebreid, met kantelen, torentjes en een grootse balzaal. Koningin Victoria was zo onder de indruk toen ze hier verbleef dat ze de toenmalige hertog toestemming gaf voor een privéleger. 's Zomers kunt u een van zijn Atholl Highlanders de doedelzak zien spelen.

4 East Neuk

Kaart F5-F6

Neuk is een Schots woord voor 'hoek', en East Neuk verwijst naar een kleine bocht in de kustlijn waarlangs een opmerkelijke reeks pittoreske vissersdorpen ligt. Zij lopen van Earlsferry naar Crail, en elk is een juweeltje. Elie en Crail zijn de schilderachtigste en favoriete trepunten van kunstenaars. Pittenweems moorie haven is nog steeds actief, en Anstruther, een haven voor jachten, heeft een drukke strandboulevard. Het Scottish Fisheries Museum (*blz. 94*) is zeker een bezoek waard.

Pittoresk vissersplaatsje aan East Neuk